

prima instanță, Judecătoria Rezina
judecător: O. Gangal
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: N. Vascan, V. Clima, E. Fistican

dosarul nr. 2ra-2185/2017

Î N C H E I E R E

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Galina Stratulat
Dumitru Mardari, Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Ucrainciuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, obligarea Procuraturii Generale de a-i prezenta scuze oficiale în numele statului în formă scrisă,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiție al Republicii Moldova, admis apelul declarat de Nicolae Ucrainciuc și modificată hotărârea Judecătoriei Rezina din 04 iulie 2016,

c o n s t a t ă :

La 09 martie 2016 Nicolae Ucrainciuc s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM și Procuraturii Generale a RM cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, obligarea Procuraturii Generale să-i prezinte scuze oficiale în numele statului în formă scrisă.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, la 07 aprilie 2014, de către SUP a IP Rezina a fost pornită cauza penală nr.2014280151 conform semnelor infracțiunii prevăzute de art.art.27,145 alin.(1) CP, pe faptul tentativei de omor a lui Lefter Dumitru.

Sușține că în aceeași zi, la domiciliu său din XXX XXX, la locul de muncă, în automobilul Mercedes, n.î. XXX XXX și la garajurile lui, au fost efectuate percheziții autorizate de instanța de judecată, în scopul depistării mijloacelor explozibile, calculatoare și purtători de informație, care ar demonstra că el a procurat sau intenționa să procure arme de foc, muniții sau explozibil.

În consecință, nici în unul din locurile indicate mai sus, nu au fost depistate nimic din obiectele căutate, care ar fi avut importanță pentru cauză.

Totodată, la 07 aprilie 2014, prin încheierea instanței din Rezina, s-a dispus interceptarea și înregistrarea pentru 30 de zile a comunicărilor telefonice de intrare-

ieșire pentru numerele de telefon ce-i aparține lui, fiului Ucrainciuc Eugeniu, fiului Ucrainciuc Egor, precum și pentru un alt număr de telefon despre care s-a invocat că-i aparține tot lui Ucrainciuc Egor, dar de fapt îi aparține cu totul altei persoane.

Afirmă că, la 07 aprilie 2014, a fost reținut în incinta IP Rezina, în baza art.166 Cod de procedură penală, fiind bănuțit de comiterea infracțiunii în cauză, în pofida faptului că nu au existat temeieri prevăzute de lege pentru reținere.

La 09 aprilie 2014, s-a dispus autorizarea ridicării convorbirilor telefonice ale numărului de telefon ce-i aparține, pentru perioada 20 decembrie 2013 – 09 aprilie 2014.

Indică că la 10 aprilie 2014, ora 16:56, a fost pus sub învinuire de către procuror în baza art.art.27, 145 alin.(1) din Codul penal, pentru faptul că pe data de 07 aprilie 2014, el, fiind de mai mult timp în relații ostile cu Lefter Dumitru, având intenția de a-l omorî, a instalat un exploziv într-o cutie cu gunoi, pe care a plasat-o în fața porții garajului ultimului.

Tot la 07 aprilie 2014, în jurul orei 07:40, Lefter Dumitru fiind la poarta garajului sus-menționat, deschizând poarta, văzînd că, cutia încurca, a încercat s-o dea într-o parte, după care imediat s-a produs o explozie, dar din motive independente de voința făptuitorului nu a survenit decesul, ca rezultat fiindu-i cauzate leziuni corporale.

La 10 aprilie 2014, ora 17:00, prin ordonanța procurorului, a fost eliberat din starea de reținere, din lipsa motivelor de privare în continuare de libertate. În privința reclamantului s-a dispus aplicarea măsurii preventive - obligarea de a nu părăsi țara pe un termen de 30 de zile.

Menționează că a adresat mai multe cereri Procuraturii Rezina prin care a solicitat scoaterea lui de sub urmărire penală, dar acestea au fost respinse.

La 03 noiembrie 2014, urmare a plîngerilor repetate adresate Procurorului General, s-a constatat admiterea unui șir de încălcări din partea organului de urmărire penală, incompatibile cu prevederile art.19 și art.254 din Codul de procedură penală și s-a dispus retragerea cauzei penale de la organul de urmărire penală al IP Rezina cu transmiterea acesteia pentru efectuarea urmăririi penale de către OUP al IP Orhei, cu conducerea acțiunilor de urmărire penală de către procuratura r-lui Orhei.

La 24 noiembrie 2014, prin ordonanța s-a dispus scoaterea reclamantului de sub urmărire penală, din motiv că fapta nu a fost săvîrșită de către învinuit.

Astfel, la 05 decembrie 2014 a solicitat, în corespundere cu art.293 Cod de procedură penală, eliberarea copiilor din dosar, însă i s-a respins solicitarea, admițându-se doar în partea luării cunoștinței cu rapoartele de expertiză.

Consideră că prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, i-au fost cauzate atât prejudicii materiale, cât și prejudicii morale.

Remarcă că, s-a produs încălcarea art.art.28, 29 și respectiv 3 din Constituția R. Moldova, precum și art.8 din CEDO - dreptul la respectarea vieții private și de familie; imixtiunea în viața personală, prin prelevarea ilegală a probelor biologice pentru cercetarea comparativă (ADN); însăși tragerii ilegale la răspundere penală, avînd în vedere și gravitatea infracțiunii, care este una ce face parte din categoria

celor deosebit de grave pentru care legea penală la momentul încriminării prevedea pedeapsa cu închisoare pe un termen de la 8 la 15 ani.

Mai indică că, acțiunile ilicite vizate în speță i-au provocat imense suferințe psihice, care pot fi cuantificate echitabil și just doar dacă se vor lua în considerare incriminarea unei infrațiuni deosebit de grave - art. art. 27,145 alin.(1) din Codul penal, durata privării de libertate - 3 zile și măsura obligării de nepărăsire a țării, care deși a fost luată inițial pentru 30 de zile, l-a pus în situația de a o respecta pînă la finalizarea anchetei în privința lui, sub riscul de a nu se interpreta în caz contrar eventual ca o eschivare a lui de la urmărirea penală cu reținerea repetată.

Solicită Nicolae Ucrainciuc încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului material în sumă de 3 000 lei și a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, și obligarea Procuraturii Generale de a-i prezenta scuze oficiale în numele statului în formă scrisă.

Prin hotărârea Judecătorei Rezina din 04 iulie 2016 a fost admisă parțial acțiunea. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Nicolae Ucrainciuc prejudiciul moral în mărime de 5 000 lei și prejudiciul material în sumă de 3 000 lei. În rest cerințele din acțiune au fost respinse ca neîntemeiate.

La 27 iulie 2016 Ministerul Justiției al RM a depus apel împotriva hotărârii Judecătorei Rezina din 04 iulie 2016, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La 03 august 2016 Nicolae Ucrainciuc a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe prin care a solicitat admiterea apelului și modificarea hotărârii contestate în sensul admiterii integrale a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017 a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției al RM, admis apelul declarat de către Nicolae Ucrainciuc și modificată hotărârea Judecătorei Rezina din 04 iulie 2016 în partea cuantumului prejudiciului moral cu dispunerea majorării acestuia de la 5 000 lei pînă la 15 000 lei. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută fără modificări.

La 07 iulie 2017 Ministerul Justiției al RM a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar probele.

Menționează că, la materialele cauzei nu există nici un act procedural definitiv și irevocabil al instanței de judecată, sau a organului ierarhic superior, prin care s-a stabilit ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penală, iar prin urmare, instanța de apel eronat a dispus încasarea din contul bugetului de stat în beneficiul intimatului a sumei prejudiciului material și moral.

Consideră recurentul că, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral o exercită partea vătămată, însă Nicolae Ucrainciuc nu a prezentat probe justificative care ar demonstra suferințele cauzate, or, toate argumentele invocate

întru motivarea pretențiilor de încasare a prejudiciului moral, poartă doar un caracter declarativ, formal fără a dispune de careva suport probatoriu și legal.

Mai afirmă că, coroborând circumstanțele de fapt ale pricinii cu natura dreptului lezat, durata desfășurării urmăririi penale, durata aflării în arest preventiv/detentie, durata judecării cauzei penale, statutul, personalitatea și vârsta intimatului, consideră că suma acordată de către instanța de apel cu titlu de despăgubire morală în temeiul deciziei din 22 martie 2017 este exagerată și neechitabilă suferințelor pretinse că ar fi fost suferite.

Sușține recurentul că, instanța de apel prin menținerea hotărârii primei instanțe în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică a aplicat eronat prevederile normei materiale. Or, în cazul în care acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia eventual urma să se compenseze cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, ci nu suma integrală a acestor cheltuieli.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat la 07 iulie 2017 în termen, în cazul în care copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2017 a fost expediată participanților la proces la 08 iunie 2017 (f.d.143).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 10 noiembrie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Nicolae Ucrainciuc cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) a aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii

sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului menționează că, Ministerul Justiției al RM în cererea de recurs nu a invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Galina Stratulat

judecători

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală